

ДУЖНОСТ ЈЕ СВАКОГ ГРАЂАНИНА ДА РАДИ ПО СВОЈИМ СПОСОБНОСТИМА; КО ЗАЈЕДНИЦИ НЕ ДАЈЕ, НЕ МОЖЕ ОД ЊЕ НИ ПРИМАТИ.

(Из чл. 14 Устава ФНРЈ)

## ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

GODINA III

BANJA LUKA, 29. децембра 1945.

Број 26

# Резултати рада Окружне Народне Скупштине

21. и 22. децембра одржано је друго редовно засједанје Окружне народне скупштине за округ Банја Лука. Овој скупштини су присуствовали народни претставници из свих крајева нашег округа, изабрани на слободним демократским изборима у народне одборе, у мјесецу септембру. Овој скупштини присуствовали су засједанима српских скупштина и градске скупштине у Банjoj Луци. Скупштина се одржала на крају ове године те је поздравила брине рада народних одбора и српских народних скупштина за ову годину.

На засједанју Окружне скупштине, као и на засједанима свих српских народних скупштина дошла је до изражаја демократичност наше народне власти. Сваки народ има право да изабере своје народне претставнике и бираоци, него права претставника тај народ, која скупштина временом постављају контролишу своје народне органе.

Скупштина је почела рад проваљом чланова и избором редовног претједништва које је одговорно за њено радње. У раду претједништва учествовају сви народни представници: за претједника Мило Јуричић, за секретара Душан Стојичић, те чланови Душан Јосиповић и Смајло Шафић.

Извршни одбор подносио је извешај реџ, који је обухватио ова питања о којима Окружна скупштина треба да дискутује.

Последње закључке, који су пољски извешаји чланови скупштине те измјена у привременом пословнику о раду скупштине, читала записника с прошлог засједанја и политичког префрета прешло се на извешај о раду Окружног извршног одбора, који је у име одбора подносио секретар Милош Стојковић.

Из овог извешаја видјело се да на нашем округу дјелује 226 мјесних народних одбора, од којих 10 у мјестима градовима по одјељенима, 13 српских народних скупштина, Градска народна скупштина у Банjoj Луци и Окружна народна скупштина.

Избори за народне одборе извршени су по новој територијалној одјели. Мрежа народних одбора обухватила је читав округ и сада се главно тежиште рада састоји из изградње и унапређења напх на родних одбора и скупштина. Рад мјесних народних одбора није до дане показвао потпуне резултате, док је рад српских скупштина, по велим свим недостацима задовољавајућ.

Извршни одбор је по последње вријеме је почео дјеловати организационо и плански мета ради није било. Организација секретаријата и одјељења извршена је у прилику Уставних Владе Босне и Херцеговине. При извршеном избору дјелујући ови помоћни комитети који су утврђивали ратних одбора, комисија за пријем и запосање демобилисаних бораца Ј. А. и Окружна управа народних добара.

Из извешаја одјељења за внатрашње послове види се да је ак-

тивности одметничких банди у зајаве вријеме понустила и своди се у главно на плачку. Органи народне безбједности, помоћници од народа у задњих 20 дана похватили су или убили 76 одметника. У сврху сузбијања недодивитне шпекулације и привредне саботаже, те у проказивању и хапшењу шпекулација, одољене и отјеране унутрашњих послова нису извршени на повољни прилици народних маса као ни анти-финансијских организација. Исти је случај с радом комисије за одузимање ратне добити, за чији учешћени рад нису довољно ангажовани и мобилисани широке народне масе.

Извешај је обухватио преглед финансијског пословама Окружног извршног одбора за протекли три мјесеца. Нашу финансијску политику неможе водити на бази општег пољског народа, већ на производњи. Пољског различитих предузећа остали су да се постојећи приходи за финансирање наших народних одбора. Таквом финансијском политиком омогућило се брза обнова и индустријализација наше земље.

Од ових се не дешавају изградња нових и поправљање старих производних постројења и допринио добар дио развојства.

Окружни извршни одбор послове је велику пажњу подизајући на дустрине. Највише је учињено на обнови шпекулације индустрије. Од 9 великих шпекулација које су радиле прије рата на подручју овог округа, обновило је и стављено у потпуног пет циглана и то: двије у Банjoj Луци, једна у Пријелову, једна у Бос. Пондиш и једна у Пчињеву. У идућој сезони биће основано и остале четри циглана.

Од металуршког предузећа на округу ради лжеација у Јелшиград у Банjoj Луци и творница платова у Бос. Костјанин. Мли парова и коњарско-моторска индустрија је у развоју. Тежиште о овој грани индустрије су у снабдевању потребним сировинама и кемаликама.

Наше занатство претрпјело је велики ударца у овим рату. Окупација и невоље слуте систематски су опљачкали занатске радње, те су наше занатлије остале без најпотребније алата за обављање својих послова. Када узмемо у обзир постојећу индустрију потребних сировина, онда можемо разумјети тежак положај занат занатства и које сада изводи до нове жеље изградње свој алата у обнови и изградњи наше земље.

Економско унапређење од стране непријатеља читавих подручја на нашем округу, као и околних њих сушта, учинили су да је питање преживљавања и могућности да се успостави обзављање проблема. Наше занатство власти посветиле су велику бригу снабдевања становништва

храном. До сада је подијељено народу нашег округа 1.240 вагона различитих врста намирница и 120 пакети одеће и обуће. Оваквим количинама нису довољно задовољени наше потребе становништва нашег округа, који је током овог рата потпуно оголио а обноси и коме је околности суша упропастила како гудуку тако и сточну храну. Сваким даном повећава се број оних којима је потребно давати помоћ у храни. Не можемо очекивати да ће оне потребе задовољити извесне стране и из других крајева наше земље. Ради тога одбор је приступио по ипосу и откупљу алишкова на читавом нашем округу.

Народне власти посветиле су нарочиту пажњу јесеној сјеви, Поред унутрашње пољског изградње и завршење стоке, засједанје су велике површине озимим усјевама. У јесеној сјеви кампања радила је на нашем округу 60 трактора који су у великој намјеститици и несталици у завршеној форми. Радом трактора и уздацим помоћу изградње засједанје је на нашем округу 52.722 хектара озимим усјевама.

Од ових се не дешавају изградња у Топони и Листалима засједанје 1.303 хектара.

Одјељења за грађевине показало је велики успјех у раду на обнови поручених кућа и обнови и изградњи путева и мостова. За овај кратки период учињено је на обнови и изградњи много. Прије рата на подручју овог округа било је 74.078 приватних кућа. У току рата оштећено је и уништено 32.688 кућа. Када ово имамо у виду онда види се јасно пред крајем је изградња нових и обнова Окружног извршног одбор. До дане је кредитом из обнове и приватном иницијативом, која је нарочито дошла до изражаја на селу, поправљено и подигнуто 8.800 кућа за становљење и 11.000 пословних зграда. Прије рата било је на округу 249 основних школа од којих је порушено и оштећено 227. До сада је поправљено 128 оштећених школа. Повлачени се из наше земље непријатељи је направљено пустош на нашим путевима и мостовима. Муштра шета погачице мостова оштетили 32 мјесних предјетних алиса. До сада је обновљено 3.225 тежких метара мостова.

Из извешаја одјељења за социјалну политику види се да су наше власти посветиле велику пажњу обнови и изградњи устројених, помагану ратно сирочади и жртвама финансијског терора. До сада је подијељено помоћи 59.038.000 динара. За исхрану народа подијељено је преко овог одјељења око 18 вагона хране и 3.000 била текстила. Посебну бригу одјељење је посветило радњи сирочади. На нашем округу има 27.000 ратне сирочади,

од кога броја је 3.135 дјеце без оца и мајке. Од ошобољена до данас отворено је 8 дјечјих домова у којима је смјештено око 2.000 дјеце ватиним ратне сирочади. 1.000 дјеце отишло је на опоравак и прехрану у Савинју, а сада се води широка уградња за колонизацију дјеце уградњом ратне сирочади. До сада се јавило 2.888 домаћина који ће примити дјецу.

Окружни извршни одбор повео је кампању за сузбијање неписмености преко свог просвјетног одјељења.

Акција на сузбијању неписмености отпочела је 15. децембра и трајаће до 15. марта, да би се искоришћено зимски период када нема пољских радова. У средње школе уписано је до сада 27.000 основних ученика и 627 ученика. Од укупног броја ученика у основним школама тина се налази око 834 дјеца. Овај број се стално повећава. Што се тиче основне наставе и ту су народне власти уложиле све да се стварају услови. Сада на округу ради 133 основне школе у којима је уписано 23.900 ученика. Премај дјелује у школама је врло мали број таквих случајева до сељима да на једном наставника давати 350 до 300 ученика.

Након поднесеног извешаја Округу извршног одбора развила се жива дискусија у којој је учествовао велики број чланова скупштине.

Давни су приједлози и сугестије. Скупштина се нарочито задржала на питању унапређења и ослобађања наших народних одбора за спровођења државним пословима. Истакнуто наглашено је да се напх извршни одбор у свом раду изврши повећати са свим масовним организацијама и народом, јер ће на тај начин лакше извршавати задатке који се пред њим постављају.

Скупштина је донијела одлуку да Извршни одбор у истом саставу обавља послове до изврше засједанја.

Скупштина је донијела неколико важних одлука које ће Извршни одбор спровести у живот. Донесене су и одлуке за формирање комисија за молбе и жалбе и одлуке о ревидијаци дозвола за држање и пошљење оружја.

На засједанју Окружне народне скупштине поднесени су извешаји о раду Окружног народног суда и о стању задужења на нашем округу.

Скупштина је на крају попунила Окружни извршни одбор у који је ушао друг Том Мунџа и Окружни народни суд са судијом Недељком Пранићем и пресудитељима из свих срезова и града Банја Лука. На овој скупштини сви скупштински чланови добила су детаљна упутства за свој њани рад. У објектним дискусијама указујући су сви не достатак досадашњег рада и начини како ће се они у будућем раду успјешно отклонити.

Скупштина је завршила свој рад подвођањем извешаја Претједништва Уставотворног скупштине и народној влади Босне и Херцеговине.

## Савезници признали НАШУ РЕПУБЛИКУ

Према посљедњим вјестима из званичних извора владе Велике Британије и Сједињених Држава Северне Америке признале су ПРОГЛАШЕЊЕ УГОСПОВЕНСКЕ РЕПУБЛИКЕ.

### Значај комисија за утврђивање ратних злочина

На московској конференцији министара њемачких послова Велике Британије, Совјетског Савеза и Уједињених држава Америке, која је одржана од 19. до 30. октобра 1943. године, доносила је декларацију о одговорности за злочине извршене од стране у току рата у свима земљама које је окупирала фашистичка Њемачка. Та је декларација потврдила на тежерањој конференцији, те је постала основним међународним законом на основу кога данас одговарају ратни злочини.

Одговорности за злочине не одnose се само на њемачку војску и нацистичке државне функционере, који су одговорни за убицање њемачка зрвства, убиства и истребљивање дивљиног становништва окупираних земаља, већ она обухвата и све савезнике и друге фашистичке њемачке у рату, који су у злочицима освајања, војним злочинствима у својим земаљама, над својим нацистичким народом. Савезници су се обавезали и сада испуњавају своје обавезе да ће говити злочинце и предати их у руке одговорних земаља и своје војне власти, с тим да сви злочинци на местима гдје су злочине вршили.

Какозавијеш ратних злочинаца треба да се у корупцију истрајећи сав овај олош, који је последице прошлог свијетског рата остао некажњен, а савијеш злочинца овог рата биће у исто вријеме страдане оспорица будућим збовајемачки који желе покушати да наруше мир, слободу или независност било којег народа.

Фашистички освајачи у својој земљи и њихови помагачи извршили су страховита зверства, убиства и истребљивање нашег народа. Они су уништавали и плачкали имовину нашег народа и уништавали су најдрагоцијеније културне тежине и вредности.

Југославија, а посебно Босна и Херцеговина спадају у редове оних земаља које су у својој мери ојетале зверства и пустошења фашистичких хорди.

У циљу прикупљања података и докази о злочинима окупатора и њихових помагача, формирана је Земалска комисија која има задатак да утврди одговорност свих злочина која су вршена злочине над на родима Босне и Херцеговине за вријеме окупације и да их прихвати и да их преда суду.

Рат Земалске комисије за наше народе је од велике важности и значаја. Десетине хиљада људи изгубили су животе у срашним усташким догађајима. Стотине хиљада људи, жена и дјеце, пали су код својих домова као жртве фашистичког терора.

Дужност комисије за утврђивање ратних злочина састоји се у прикупљању материјала о злочинима и штети коју су истребљивање наши народи, у проналажењу заштитника њихових, савјесника и предавања неких наредних судовима, да им по закону суди за њихова недела и злочине.

М. И.

### Одговор генералисимуса Стаљина маршалу Титу

Маршалу Јосипу Брозу Титу, претседнику Министарског савјета Федеративне Народне Републике Југославије

Захваљујем вам за пријатељске поздраве и жеље поводом дана шогта рођена.

Ј. СТАЉИН

(Наставак с 1. стране)

### ПРЕТСЈЕДНИШТВО НАРОДНЕ ВЛАДЕ ФЕДЕРАЛНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Са редовне скупштине Окружног народног одбора у Бањој Луци, шадемо Вам у име своје и у име народа бањалучког округа своје срдачне и пламеце поздраве.

На својој скупштини ми рјешавамо питање изградње нашег округа, побољшања живота нашег народа, питање учрвљења нашег народне власти и свих тежине наше борбе. Свејсни смо да нас је изабрало народ одлучио, који је несрећно дошао у нашу слободу земље и бољи живот, који је несрећно дошао и тога да нас ошн који треба да изставе путем који су омавала наши фашистички борци на фронту и наши народни добрићници из устанка који су смијело и неуморно руковођили народом кроз најтеже дане наше историје.

Ми Вам обећавамо да ћемо уложити сав свој труд и снапоре да изградимо своју земљу, да на аграрништина наших села и градова изградимо коју и срећнији живот своје народу. Обећавамо Вам да ћемо оправдати поверење свога народа, да ћемо бодети над тековинама наше земље, братством и јединством. Чуваћемо коо земљу коју, чистоту наше народне власти; свејсни да су за њу пали најбољи синови овог краја.

Свејсни смо свих тежине које пред нама стоје, свих наших задатака и ујерљиво Вас да у истој у борби за бољи живот ставати на чело свога народа и бити први у борби за његову срећу и бољу будућност, за бољи живот нашег краја.

ЖИВЕЛА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА!

ЖИВНО ДРУГ ТИТО!

Окружна народна скупштина

### Скупштина Окружног одбора Црвеног Хрста у Бањој Луци

У вријешци Окружног народног одбора у Бањој Луци одржана је 26. децембра 1945. године прва скупштина Окружног одбора Црвеног Хрста. Скупштини су присуствовали делегати средњих одбора Друштва Црвеног хрста и градског одбора Друштва Црвеног хрста из Бање Луке, те извјештај брoј пријатеља и сарадника -штинита из града Бање Луке.

Скупштини је отворено расадали на претседника Иницијативног одбора Друштва Црвеног хрста друг Луки Лазини, а након тога је изабрало гласно претседништво, које је скупштини предложило дневни ред.

Као прва тачка дневног реда био је извјештај Иницијативног одбора Друштва Црвеног хрста. Према поднесеном извјештају рад Друштва је био доста активан, наћи се Друштво борило с великим тежакима. Из извјештаја се види да је Друштво примило од главног одбора веће количине робе, која је расподјелила на свака од одељења Друштва и то: 16.453 кг маче, 400 кг робе и намирница, 3.050 парчи мачала, 2.282 комада ратне одеље, 2.102 пара ратних шипела, 452 бале и санџика маче, 15 бинади маче. Осим тога Друштво је радом из оснивања школских кухиња, помажући им храном, а судјеловао је и у разним другим активима као што су објављивање ратне сирочади, субајезне тачна и сраба.

По поднесеном извјештају уреди се жива дискусија у којој су учествовали скоро сви делегати. Након што је дата разјешљивање досадашњим Иницијативним одбором Друштва, прешло се на избор чланова и надзорног одбора, те делегати за главној скупштини Друштва Црвеног хрста, која ће се одржати у Сарајеву. У управни одбор изабрани су дргови: за претседника Томо Муњџа, за I потпретседника Дезо Косовић, за II потпретседника Виктор Радловић, за секретара Миленко Милошевић, за благајника Душанка Остојић, за економара Мара Митров, а за чланове управног одбора:

МОНАРХИЈА ЈЕ ИЗВОР ЗАЛА, А ИНТЕРЕСИМА НАРОДА - ИЗЈАВИО ЈЕ ЛУБЕН КОЛАРОВ С ОБРАЊУ

Радио Софија јавља: Послије говора Георги Димитрова, у дискусији поводом одговора на адресу најзвјештинита, говорио је Лубен Коларов. У свом говору, он је између осталог рекао:

Боро: Душанка Ковачевић, Наза Лазини, мајор др. Корчаџић, Кемал Нахромерспахић, Лујбича Шимић, Мирза Караџевић, Јованка Радич из Бос. Преливине, Осман Зубовић из Бос. Дубице, Леа Сувелић из Певијелора, Мустафа Ибрахимовић као делегат просветног одељења, др. Шиме Фабијанић као делегат здравственог одељења и Буцило као делегат омладине.

У изборни одбор ушли су дргови: Франо Сараџин као претседник и: Франо Сараџин као претседник и: Хасан Шимић, Тодор Бољшевић, Франко Кобалић, Шиме Рабковић, Драгана Липка из Бос. Новог и Станко Перушић из Мркоњић-града као чланови.

Друштво Црвеног хрста на под рачу најтег округа има сада преко 20.000 чланова, а као ситно се претпоставља да ће број чланова током излазне год. нарасти на 40.000.

Скупштина је добијела неколико важних закључака од којих ћемо поменути само најважније. 1. Пуна помоћ Друштву Црвеног хрста у изградњи и објављивању земље, 2. највиша агитација, културна и спортска Друштва Црвеног хрста, 3. организационо унапређење Друштва у настојању да постане моћна и масовна наша народна организација, како би се ојачало за будуће задатке који су претстоје. 4. Врђа маче и сирочади са социјалним просветним и здравственим установама и пуно учешће у свим активима и установама поводе у народу, 5. пуна помоћ у подизању наше омладине а поготово ратне сирочади, 6. највиша помоћ Друштву и свих његових чланова у отварању и помагању школских кухиња, 7. установљавање жртва рата и учествовање помоћи тим мушима, 8. побољшање рада на проваљивању оних који су нестали у рату, 9. давање подршке нашим народним властима у разним активима за привлачење статистичких података и 10. да се Друштво пуно судјелује у једној дјелови дома на ратној сирочади и социјално угроженој дјети.

МОНАРХИЈА ЈЕ ПРОТИВНА СОБРАЊУ

«Бугарски народ с правом је установио да су све монархије у које је био запло, постале из двора. Монарх је извор зла, а монархија је противна интересима народа. Стога, монархија треба да буде абичена.

### Ожибљивање К. А. Б.-обог рада

За недељу 30. децембра, у 9 часова прије подне, Иницијативни одбор Клуба академика Бања Лука, изабрало је спједенич позив на ошнзачку скупштину:

«У недељу 30. децембра 1945. године, у 9 часова прије подне, одржиће се ошнзачка скупштина Клуба академика у Бањој Луци (К.А.Б.-а) у вријешци зграда бивших бугарских двора са спједеничним дневним редом:

1. Историјат К.А.Б.-а - реферат,
2. Читање правила К.А.Б.-а,
3. Бирање нове управе и
4. Разно.

Умољављује се сви другови студенти као и абитуријенти свих средњих школа да присуствују саставку. Иницијативни одбор.

Основни у чело када се над народима Југославије стезао обруч насиља и фашистичког терора, Клуб академика, који је окупао све поштене и слободољубиве студенте Босанске Крајине, био је један од најбољих студенских клубова у Југославији. По пријерију К.А.Б.-а основани су многи тадашњи студентски клубови широм Југославије. Културно дело које је К.А.Б. извршио претставља иновирски, неумоно разгранат и продубљен посао који оставља за собом сјајну и историјску бразду у професионалном удружењу Босанских Крајина, Студентско Босанске Крајине могу с пошом да изнесу пред свој народ историјат своје клуба. Непрегатно пројекци и оштег у свом раду од стране тадашњих противународних властодржаца, К.А.Б. је извршио, поред осталог, велики посао окупљања свих наших студената под борбено антифашистичку заставу. Нис предлазимо да се одржава најзвјештинита културни радници протречно је пут за широко просједљивање маса граде Бање Луке. Приреде К.А.Б.-ове по свом уметничком и културном широм, биле су пријериј за сва остала културна друштва. Преко 300 студената Бање Луке и Босне окупљено је у овој рату. И на да многи од њих, који су спаљени међу најцвјетније дјеце, као што је наш родољуби доктор Никола Павелић, Ивана Маџар, Валдета Васић, Рашио Шимић, Раде Ђелић и многи други нису су више данас међу живима, оно дело жртви и данас јаче него икада доживљавају и поштомачи наше борбеног краја широм пут у срећну будућност.

Позивамо бањалучку студентску омладину да и даље с пошом и великом чашћу носи борбено заставу К.А.Б.-а.

В. Ј.

### ПРЕТСЈЕДНИШТВО НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ВОИСЛАВ КЕШМАНОВИЋ ИЗЈАВАН ЗА ДОЖИВНОТО ПРЕТСЈЕДНИКА ПРОСВЕТНОГ ДРУШТВА «ФИЛИП ВИНШТИЋ»

На скупштини просветног Друштва «Филип Винштин» у Врњешкој изабран је за почетног члана и до животног претседника Друштва др. Воислав Кешмановић, претседник Народне скупштине Федеративне Босне и Херцеговине. Просветно Друштво «Филип Винштин» основано је из иницијативу др. Воислава Кешмановића.

Бугарски Земалорачички народни савез предлаже да Народном собрание стави јуно прије на дневни ред питање сазива Великог народног собрания, које би оштинито устав од свих заштитрених и конзервативних установи и одржеља, који нису у хармонији са поштомачи утврђеним 9 септембра 1944. године.

## ПРЕГЛЕД ДОМАЊИХ ДОГАЂАЈА

На дан 16. децембра радилци су бесплатно сви земљаци рудари. И скопани углав поклоњени су социјалним установама и Коммунистичкој партији Југославије.

Тај дан у угледној је већ уларнички. Ни један радник није изостао. Дошли су и они који никада раније нису недељом радилци, па чак и неки лакши болесници. Исто тако са поседа тога дана нису изостајли ни најмештаници.

Сваке недеље велики број радника из Ваљева одлази у околна села, гдје селанцима оправљају полипривредни алат и посуђе. Они су организовали радне екипе које су до сада посетиле 23 села. Лимарски и браварски радници оправљали су 3.530 комада разог посуђа и велики број полипривредног алата. Кројачи задруга из Ваљева сашили су неколико нових и отворили 250 старих одјеља, а кожарски радници су окрпили 457 пари ципела.

Рад у затвореној фабрици шиеља у Аустрија успјешно се развија. Значајнија организационоста радника и њиховом покретношћу на раду.

Производња се сваким даном побољшава. Радници су од угитењене које направиле 600 парни папуча за рањене бораке. Поред настојања радника да што више повећају производњу, они раде и на свом културно-просветном подизању.

Нински жељезнички радници прихватили су поштом жељезничара раднице из Марбора на једнодне сечно такмичење. Такмичење је почело 15. децембра и трајаће до 15. јануара. Радници ће се такмичити у производњи кола и локомотива.

Покретна изложба Земаљске комисије за утврђивање ратних злочина окупатора и његових помагача ових дана се на свом путу по Босни задруга и у Тузли. Изложбу је посетило преко 10.000 људи.

Позоришна група пионира из Еа Шата која је при повратку са gostовања у Братској Чехословачкој била у Аустрији задруга и стављена у логор 30 км од Сегерина, пуштена је послјег пет дана и стигла у Загреб.

Сздајно дочекали, пионире и у Загребу остали неколико дана ради одмора и опоравка, а затим ће наставити пут у своја родна мјеста у Дамацији.

Ових дана грађевинско одјељење Округовог Народног одбора за Херцеговину завршило је грађење сталног моста преко Неретве, код Уложца, на путу Невесиње - Калиновик - Сарајево. Грађење овог моста, дугог 55 метара, трајаће од 50 радних дана. Мост је израђен од дрвеће грање. Мост је солидно грађен са добрим темељима и ледобранима. Тако је источна Херцеговина добила добру везу с Босном.

Градски Народно одбор за град Скопље отворио је ових дана Анафалијевски театар у Цицима.

Тешким руководиоци Циганин Дурмић и Сегезов, а посјећује га 74 неписмених људи. Предавања се одржавају на циганском језику. Ово је први анафалијевски театар овог прсте у Југославији.

У времену од три мјесеца подизнуто је у тузланском округу 500 нових зграда. Осим тога сва народна у помоћ државу обновило је 1.500 изгорјелих домова.

## Обнова и изградња кућа у нашем округу

Колико је наш округ страдао за вријеме рата најбоље се види по броју порушених и оштећених кућа и господарских зграда.

На територији нашег округа било је преје рата 74.078 кућа за становање и 160.443 господарских зграда. Од овога броја у току рата потпуно је уништено 19.938, а делимично порушено и оштећено 12.660 кућа за становање, Господарских зграда порушено је и уништено 63.457. Из овога видимо да је на територији нашег округа уништено и оштећено 86.055 кућа за становање и господарских зграда.

Одмах по ослобођењу народне власти уз помоћ народа, војске и комунистичких радних бригада приступили су изградњи и подизању порушених и оштећених кућа. У овом кратком периоду од ослобођења до данас подизнуто је и поправљено 7.543 сеоске куће. Поправљено је 126 школа и оспољено је 26 разних јавних зграда. На овом раду било је великих потешкоћа због недостатка превозних средстава, грађевинског материјала и алата потребног за рад. Затим су недостајали станци, цријеп и цигла, као и недостатак стручног радног особља.

Упкос свему томе постоје се развијају врло брзо и укључени су многи недостаци захваљујући свијести нашег радништва и покретношћу на раду народа и омладине. Овоме раду притекла је у помоћ и војска која је помагала код сече шума на Кошари. Много су учиниле наше масовне организације прикупљањем прилога за пострадала села. У задругним радионицама у Бањој Луци, Приједору и Дубици из-

рађавана су врата и прозори, дијелено се је цријеп из властитих циглана, распоређивали су се експери по срезовима, давали су се борови за даску на покривања, чинило се све што је било у могућности према радној силини постављеној.

На изградњу сеоских кућа биле су запослене екипе од по један или два мајстора с домаћом радном снагом. Ове екипе врло су често радиле неко вријеме и бесплатно. Исто тако и сталаске задруге радиле су 1. поступком рада бесплатно.

У Приједору био је образован курс за зидање и дводвојне. Курси су се радиле на подизању сеоских кућа. Омладинска организација у Приједору дала је 166.801 бесплатних надица, али овдје треба вачунчати и рад на жетви, сабирању материјала за цигла.

Приједорска циглана изградила је 1.200.000 цигла и 50.000 комада цријепи. Испечено је 60 вагона креча. Циглана у Бос. Градцима произвела је око 1.200.000 комада цигла и цријепи. Испечено је око 10 вагона креча. Осим тога овај срез дао је бесплатних надица 4.350, а платних сеча 2.141.

Активност на подизању сеоских зграда од стране приватника била је доста велика. Од наведеног броја подизнутих сеоских кућа око 20 посто подизнуто је приватном иницијативом.

У овој радној сезони и крзном и раздобљу времена постигнути су врло добри резултати на нашем округу у погледу изградње и подизања порушених кућа. У иднућој сезони предвиђени су много обимнији работи који ће се плански изводити.

## САДАШЊЕ СТАЊЕ СТОЧАРСТВА И ВЕТЕРИНАРСТВА У НАШЕМ ОКРУГУ

Можда ни једна област у нашој земљи није толико угрожена од истребљења стоке као што је случај у округу Бањалучком.

Сарепском рата бројно стање стоке је опало на 50 посто и испод тога процента. Бројно је најниже страдао овчарство.

Уништена је раслодна стока, у првом реду пастуви, бикови, овци и некастова. Уништена је радна стока: коњи и полнови који су прије рата представљали бунде издржалост. Када се је утоварила стока нећу овом и мањине краје.

Какав је материјал остао послије тога види се најбоље на сточним пијацима. Племенитих граа нема. Закрпљати босанско-бродски констасуљени је у колоније, Голдери, а у ту сврху ставља нећу колоније, свиња сваг оца и пасмица које нису никад доминантне — водење, Овца је заступљена у прамени, а свиње претстављају крижаници с доминацијом шпанске, нарочито у брдским срезима. То су најпримитивнији облици данас живне стоке.

Постоје нарочити услови и диспозиције којега је ова стока наложена. Преко 90 посто говеда и оваца заражено је метиљем, а око 50 посто боуаје од метиљаности. Ехинококус је захватио 25 посто од свих говеда, а око 15 посто боуаје од ехинококуса. Код свиња је честа појава икритасети.

Сточне заразе претстављају непремдну опасност по здравље и бројно стање стоке. Нарочито ваља истинати да је црви принт код говеда и оваца, а свињска куга код свиња, најтежа зарава која угрожава наше сточарство у овим крајевима.

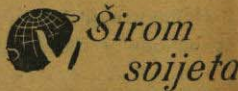
Поред тога ова година у којој нас је затекао сурових — остаје као једна од најтежих по сточаре због несташнице сточне хране. Да би у овакомом стању сачували

сточарство од потпуног истребљења, подзете су на подручју ове мјере:

Забрињено је кљане све стоке која је способна за раслод, главдицих рова и оваца, стоке у бољој кондицији способне за рад, младих јуница и телди, а нарочито женске. Заведене су 4 безмеса дана у седници. Стока се не може куповати без куповне дозволе. Посебноци у тој области стоку су искључени. Отрпанена је и свиња укунута трговина у погледу извоза. Заведена је ограничена потрошња меса и масти.

Уз ове мјере врши се сузибање и угушавање сточних зарава на подручју целога округа у коме је запослено 10 ветеринара. Држава је у ту сврху ставила нећу колоније, свиња сваг оца и пасмица, нарочито серума против свињске куге и берденце. Цијепљење се врши симпатичним сточарима бесплатно и тамо гдје се ово мора извршити у општег интересу. За сузибање и лижење метиљаности посмевали су се лијек аероциметил који се такође даје спрощеним сточарима бесплатно.

По свим срезима мјестна врши се преглед и изижење стоке од оних болести које не подлежу обавези ваљвања. На сточним пијацима врши се такође преглед стоке и контрола сточних пасоша и других докумената код појединца који набављају свак број стоке. У кљаницима се обавља преглед стоке прије кљана и отрпанује она стока коју је обавезно искључити од кљана. Ради солидније рада на терену и проверавања дијагноза сточних зарава Државни ветеринарски завод у Бањој Луци врши бактеријалне и друге прегледе материјала који шаљу срески ветеринари с терена.



TASS јавља: Устав Совјетског Саюза даје право своме држави да су наврши 18 година да бирају депутате за Врховни совјет СССР-а.

Десетине хиљада студената младих радника и колхозника ради као агитатори, објашњавајући стачивање права да изабере своје изборне закон и Устав СССР. У циљу изборне кампање омладинска организација прославе и спортска такмичења и ерадовима и сељама.

РАЈТЕР преноси вјест британског радника да су британске војне власти приликом вјести у Келчу ухватиле преко 1.000 различитих чланова нацистичке партије, SS организација и SA организације.

Како јавља Јангс-пресс 25. децембра ујутру је понао Пјо XII, отац-закон тобожњем нису која се одржава у кнепи Матilda и цркви св. Петра, за породице дипломата у Ватикану, јер дипломатским претставницима Јапана и Нјемачке није признат статус дипломата.

Агенција Франс прес јавља да је француски утвари у француској окупационој зони у Нјемачкој саопштила да су рудници угља у сарској области стављени под француски секвестар.

Како јавља Рајтер, контраадмирал Сиганатао Сакјаба, јапански командант острва Веџ за вријеме јапанске окупације, осуђен је на смрт вјешањем заједно с маринским мајором Соџи Табаном, јер су 7. децембра 1943. године, убијли 2 америчка војника у мјестности «Пан-американ Ервојс Companies».

TASS јавља: Дописник шведских новина из Лавова описује страховите злочине које су хитеровци извршили у овом дрвном украјинском граду. Поред другог мјеста дописник је посјетио и крај које је раније био логор Јанов, у којима су Нјемци мучили до смрти и обили преко 200.000 совјетских грађана.

TASS јавља: Шпански добијеним подацима из Тулuze генерални секретар Комунистичке партије Шпанје Dolores Iberur; упутила је свиња истакнутих јавних радникама шпанске емиграције писмо, у коме их позива да образују антифашистички блок шпанских партија и јавних организација. Пленим Централног комитета Комунистичке партије Шпанје, који је први дан седнедо у Тулзуз изјавио се за обрзач звање владе која би уједињила све шпанске антифашисте.

TASS јавља да је колектив једног од највећих комбината индустрије за прераду дрвета у Алнајској области за врши свој велики план. Осим велике партије дрва за прераду предизвежа, комбинат је изградио 140 кућа на раскладане за приватне власнике.

Освијестан прес јавља да су у Берлину у недељу увече непознати француски лица ватреним оружјем убили два америчка војника. Америчко-руској полици поведи су истрагу пронаћи убиее.

Према вјестима полске стана, земљи је послате одождовна постова да изабере 300 листвова, а међу њима 44 дневна ста.

TASS јавља: Према подацима Француског Министарства, генерал Франсо Ансолајтеј се на разне шпанске католичке елементе, приступе организацијама тако зване социјално-хришћанске партије, која ће према његовој зајамби постати прави ослонац његовог рејима.



# БАЊАЛУЧНА ХРОНИКА

## „ПРОСВЈЕТА“ СЕ ОБНАВЉА

Минуте много протекле и Гога-ро, кроз које су србљани народи Југославије, специјално српски народ, а нарочито у овоме крају, у Бос. Крајини. И сви животи, на и државини, омет је почео да се обнавља, да ступи и да оживљење из темних окупирачког сна.

Шта је за време окупације било од „Просвјетних“ изданија, летага, новала, архиве? Колико је преживјелих чланова тог српског просвјетног и културног друштва? Па ипак и на свим тим ривешчанима „Просвјетног“ тјела, чланства и иштета „Просвјете“ је почела да се обнавља.

8 Јуна о. г. одржан је у Бањој Луци основачка скупштина или боље рећи скупштина за обнову рада „Просвјете“ у Бос. Крајини и тако се пробуди дух, чланство, рад, пароле, црвени и стваралачка борбеништво тог традиционалног друштва. Тешко, али узвишени за дашт, стоје данас пред „Просвјетом“, т. ј. пред свим њеним члановима: обновити живот у дубини народних маса, препородити и најдужевијег немисленог горшатак, ошлементити и старо и младо, и мушко и женско, вискосијети за једна нова и боља живот.

Препродити живот, иако је за неко гога био ниједан и угодан, јер није био ниједан ратних ужаса и догорских палива, имао је ипак у себи нечег беспутног и изабационог, нечег клеветног и срозављивог, нејужног и безизравног. Дим и мгла, Пашима у очу, и гласи поглавља. Поједи на токовима иштетују, а узде пољуде. Па кад смо се срозали већ били на онај ново друштвено, економског и политичког живота, у коме се је тешко било компромитовати; кад смо у већини политичких иштетујућа и економских поробљива издјели само узгодишине егзисте без и трајка човјечанске свијести и социјалне одговорности — онда је већ неспоно био и „информиса“ са сјеверозапада и — наступила је катастрофа, коју смо сви ошлементили на властитој кожи.

Скупштина Главног одбора „Просвјете“ у Сарајеву 15 Јуна о. г. на којој је било више стотина десетина од овдешњих од стране већине одбора и повјереништва показале је да је српски народ способан за препород и за регенерацију, вољан да заузме своје важио мјеста у бионо отаџбини. Присутно је било много просвјетних радника и више чланова Народне младе Босне и Херцеговине. За вријеме скупштине проговорила је идеја да „Просвјетна“ има свијетлу прошлост и да је њени чланови достојна њених свјетлих традиција. На тој се скупштини нарочито иштетало да „Просвјета“ треба да пројде првостепено својом и објавио мителријалном погледу треба да буде упућена помагачу омладине, свршавалу разних иштета, вилних и иштета. „Просвјета“ има да окупи Србе у конструктивном стваралачком раду на изграђивању боље будућности српског народа. Она треба да изграђује свјетле путеве на којима ће Срби, Босни и Херцеговини, већ болје разумјети иштету братства и јединства наших народа и спроводити је у пракси иштету и боље него и у једној другој федералној јединици. Така „Про-

свјета“ биће истинска народна просвјета.

„Просвјета“ има у Бањој Луци већ сада више чланова него 1940. тај број још много да повећа, јер су се Срби и на селу и у граду надали на чланство „Просвјете“ и воле је. А оно што се води трајан и унапређивати, поглављати и унапређивати. Велик задатак „Просвјете“ је да пронађе, образује и окупи људе за важио дело ослобођења народа од незнања и некултуре. Сада више него иштета потребни су нам нови издјели просвјетници, „Наша“ је рађао своје просвјетнике, као што бже Петар Коцић и Васо Пелагић. Ни данас Босна Лука, тај културни центар на Крајини, не смије подбацити иштету, које се на њу поклажу.

Прије рата имала је „Просвјета“ свега око 18.000 чланова, штампарија је био Гласник, у 4000 примјерака, издвала иштету уређене календере, одржавала тематске разне вјере за просвјетивање народа и располагала с 295 равних вјерта књижица, од чега је трећина била у нашем крају. Међу најважије послове „Просвјетине“ долази рад на васпитавању иштету народног подмлатка помоћу званик стипендија, помоћи у новцу, као и примања у своје важио домове. (Свега их је имала 7 с 266 питомаца, од чега 30 у Бањој Луци).

И бањолучка „Просвјета“ има својих свјетлих традиција. Свакако да је имала и грешака. Али свакако, издвала је иштету поуку из својих грешака. Кроз бањолучку „Просвјету“ пролази је низ чланства, међу којима велик број члеститих и нешеских радника на пољу просвјетивања и поглавља нашег јављивања у селу и граду. Многи, неона многи од њих су покојници и покојнице. Пред нашим духовним очима ми им данас с ништетом жежемо кандила...

И олет ће „Просвјета“ имати радних иштету чланова. И иако се не може потпуно да не може да буде из материјалних разлога члан тог друштва. Правила омогућују чланство и с 1 динаром месечно чланство. А преко 1 динара свако може сам себи да одреди вишину месечне чланарине.

„Просвјета“ има свој Главни одбор у Сарајеву. По окружним мјестима има окружне одборе, по средњим срема, а по мјестима мјесне одборе. Правила се не разликују много од предштакних. Али свакако, све иштету одређе остају мртво саово на папиру, ако га људи не оживљају и не приноде у дело. Свако може да буде макар и мали просвјетитељ у своје дому и у својој најближој рођачкој и поглављачкој околини. Све ово што у себи ошлементимо да је дијело и племе и важио за свјетлан живот, не остављајмо себино само за себе, него тражио важио, да све што је у нама најбоље, преносимо ријечу, писмом и иштету на друге људе. А то су и иштету просвјетног и културног друштва Срба „Просвјете“.

Са „Просвјетом“ у нови живот, у обнову, у препород!

Иштету Милаш Јанковић  
претсед. мес. одб. „Просвјете“

## Радници, Краш да ровају се Омладинском Дома II кварта угљен

Омладинско до II кварта угљен имао одржава. Значајно је свима није и Марко Јанујин, раднички предлози су на конференци осталим друштвима, да енаблиту овај догађивом.

Овом позиву одговали су се радни-

ци: Вукић Дошан, Бојич Сретенић, Турбић Стојко, Јокић Мијат и Јосповић А.

Они су иштету омладинско свој месечни депутат узгла.

Омладина II кварта захвалује се овим друштвима и иштету радника које се пострала за дозов.

## ПОЧЕЛА ЈЕ НАСТАВА У СРЕДЊОЈ ПОЉОПРИВРЕДНОЈ ШКОЛИ У БАЊОЈ ЛУЦИ

Прије кратког времена почело се обуком њака на овдешњој Пољопривредној школи. Ово је данас једна Средња пољопривредна школа у Босни и Херцеговини. Прије рата ово је била школа, а сада је подигнута на једну Средњу пољопривредне школе. Пошто иште пољопривредне школе нису у стању да ошлементу кадрове широм стручног спремом, то се осјетила важио потреба за отварањем овакве школе. Она ће годишње давати око 35 врхунских бања. То ће бити 35 добрих стручњака и терских пољопривредних руковођача. Обука траје 4 године. У задњој години вршиће се искључиво практичан рад. Омладинци који поглављу ову школу прилици су раду најважио обављивању и вољом. Поред стручног знања које стичу у школи омладинци добијају и васпитање у духу идеја Народноослободилачке борбе.

Иштетом из школе ово ће бити наши први радници, најбољи трактористи и уштарници на привредној обнови наше младе републике.

М. П.

## Zlonamjerno proturivanje neistinitih vijesti

У нашем граду често се промоче разне аларманте вјести. Ове вјести потпуно извјесна лица с тенденцијом да стварају забаву и нареду и нешто издјели важио. Многи навири иштету лако примете ове иштету и даље их невјесно преносе на друге. Упозорав се грађанство да у бурдице одбаци сваку овакву вјест, а онага ко је упорно иштету пјевају на народним властима.

Поводом гласова који су проширени по граду да је од стране власти забранена „Поночка“ (миса уопће католичког Божића) Градски Народни одбор — ошлеку за иштету послове, ставља грађанство до знања да ошлеку народне вјести није иштету никаква забрана. Ове гласове протурали су тенденцијом и злонамјерно људи, који су жељни да створе забаву и иштету неистинита становништва.

Градски народни одбор ошлеку за иштету послове

## Rad na stvaranju pomoćnih medicinskih kadrova

Ових дана завршен је двonedeljni kurs za higijenicare, koji je održan u Sanitarно-Epidemiološkoј stanici (bivši higijenski zavod) u Banjoj Luci. Zadatak ovih mladih, zdravstvenih radnika biće isključivo rad na sazrijevanju zaraznih bolesti, u selima.

Uslijed nedostatka viših i srednjih medicinskih kadrova koji su izgrađivani u ovom ratu, narodna vlast sa zdravstvenim ustanovama brine se za što brže stvaranje stručnih kadrova koji bi se na taj način narodna zdravila što bolje zaštitilo.

Ovaj kurs su pohađali 24 drugiča, drugarice iz svih sredova našeg okruga. Oni su se pokazali vrlo savjesni. Svi su položili ispit i toj odličnim ocenom, a ostali vrlo dobrim uspjehom. Predviđaju se se rezultati da što višoznanstvenim oве младе здравствених радника, иштету дај дај стало везан за нашу села а којима је народ највише изложено заразним болестима.

Поред стручних предавања иштету одржавава културно политичке предавања.

Један курсиста објављен је у суботу 22. децембра прећи предвањачу и иштету Омладинском друштву народног одбора, одијелено за народно здравље. По одржаном испиту курсиста су подијелени свједочење и шта детаљно на иштету у иштету прекофречан рад.

G. Agramović

## Srednjoškolska omladina na radu obnove

На приједбу синдикалних радника у Банjoj Luci почела се ошлекувати изградња бившег школског дома. Она треба да поглављу највише нашој омладини у сретно иштету развоју. На овом поседу радници су радиле бесплатно. У том су им прилици пуну помоћ омладине и омладинци. Нарочито поштовано су радиле омладинке. У радни су се највише иштету ученице IV разреда, којих је и било највише у тој дои.

Потпунован радом радничке и омладинске омладине радњи на дому већ се приводе крају. Ово је иштету принцип заједничке радничке и омладинске омладине, која је себи поставља перолу »Наша одмота док траје обнова«.

Olga Popović

## Алфаветски течај у Духан, творици

Прије кратког времена отворен је алфаветски течај у духанској творици кога воде наставнице VII. на основ школе.

На течај се до сада уписало 27 полазница, већином старијих другарица, мајки, које имају код куће поглављу бродјаче, али су жељне да науче читати и писати поред само великог поста.

Од оног мало слободна времена, које им има осталога рада предстоје, оне су прилици да дођу у учешће по којој сати.

Био је дирљиво посматрати те наше вриједне другарице раднице, како се дајају ошлеку и балескине, те с напором нејеште руке поглављу прве држе. Колико им је иштету до тога стало могло се разабрати из међусобног разговора, али по оној другарици, која савијајући теку у иштету каже:

»Чим доћем кући и свршам послове, ушлеку ово да иштету.« А та ња показује своје сину који ушлеку код оне другарице, да сам и ја данас код не иштету научила, већ она друга показујући на мене.

Једна отрешта мајка каже: »Иштету небу мажати, само га радити и учити.«

Како у овој творици има много већи број неписмених, који се иштету још јавили на течај, бже поглављу путем конференција ушлекујати ишлеку ишлеку за ствар тако, да чим прије анкивирамо неписмене међу нашим друговима радница и важиошма.

Милка Хаустевћ

## Старане за нашу ратну ширчад

Сви службеници и народне судије Срепског Народног суда у Банjoj Luci, број 37, закључили су да свој допринос у свој ошлеку за нејаштету дјечу — нашу ратну ширчад. На преврат и важиошпатење узели су дјечу:

Muharem Maghalić, Todor Dudarović, Danilo Đura, Ekrem Hadziomer, oshleku i Pilić Nana.

Месечно се давати прилоге:

Danilo Đura i žena Zojka, oshleku, Din 500.-; dr. Miloš Čurčić i žena Din. 500.-; dr. Jovo Perenčević Din. 200.-; Čumić Stijerč Din. 100.-. Ostali službenici даваће месечно по Din. 50.-, 40.-, 30.- и 20.-. Овој акцији предвођачу су иштету иштету иштету и Караџић Девкић.

Ни један од службеника овога суда није иштету да иштету не иштету се иштету збривавања и старанја наше ратне ширчад.

Danilo Đura

1964

1964

9

### Одобравање зајмова код Држ. хипотекарне банке

Државна хипотекарна банка ФНРЈ реорганизована се је, т. ј. прилагодила је своју организацију новим задацима и обличима пословања који се данас пред њу постављају. Она са својом мрежом филијала у свим федеративним јединицама сарађује у области и извршава наше све веће одобравање дугорочних зајмова у разне сврхе.

Филијала Државне хипотекарне банке у Банjoj Луци одобрава следеће врсте хипотекарних зајмова:

**а) Зајмови у грађевинске сврхе**  
У грађевинске сврхе одобравају се зајмови: за поправку ратом оштећених зграда, за надградњу и уопште за грађење, а на подлози (ујз залогу) некретности, грађевини и зграда од тврдог материјала, у градњива и парованиа. Каматна стопа је 7% годишње а рок исплате ових зајмова је 5 до 15 година. Отплата зајмова врши се у једнаким полугодишњим анuitетима, који садрже и сепар и камату и отплату. Тако на пример зајам од Динара 10.000— уз 7% камата и рокот исплате од 10 година враћа се у полугодишњим анuitетима по Дин. 690.— Ако је зајам Дин. 100.000.— уз исти рок исплате полугодишњи анuitет износи Дин. 6.900.—

Примљена документација треба поступити овако: грађевинци треба да састави предрачун радова који треба да се изведу на оштећеној или недоравној згради. Овај предрачун треба зајам да одвери месни народни одбор (градски), који ће га лично потврдити да је зграда заједно са својим припадацима, одговарајућа сврху одобрења. Ако се тражи зајам до Дин. 30.000.— потребно је од коју меснота још само извадок из грађевинске са најновијим стањем. Ова два документа треба приложити ујзгачи за зајам која се излучива на основу која се добија у кампеларији Филијале — обично у тек. Моља се таксира са Дин. 30.—, а поред тога треба у готову положицу на име трошкова процене зајмог је један одређени износ према износу траженог зајма (до 10.000.— Дин. 180.— Дин., од 10.000.— до 50.000.— Дин. 400.— итд.).

Ако се тражи већи зајам од Дин. 30.000.— тада је потребно поред наведених докумената (предрачун радова и извадок из грађевинске) прибавити још и следећа документа: план зграде свијер од народних власти, одговарајуће (извадок из катастра) и уверење о регулацији.

Висина зајма који се одобрава зависи од процене вредности некретности која се залажу. Процјену некретности врши Банжа путем на рочице процене вредности комисије.

Банжана итнбулација, т. ј. ујзгачиње права залажу на заложене некретности мора бити на првом мјесту.

Према томе некретности које се желе заложити Банжи за тражени зајам морају бити без терета, односно може бити једино терет зграда кућска муката, или у корист Државне хипотекарне банке за раније подигнути хипотекарни зајам.

Зграда које се залажу Банжа за зајмове морају бити осигурена. Уколико морају подизати зајма износа осигурена Банка их осигурава код једног осигуравајућег друштва у споразуму са странком — зајмограђицом. Зграда у нацрту треба да буде осигурена на износ пређевне вредности.

Банжа одобрава зајмове и у средњима где су током рата уништене земљиште и итнбулационе културе, али у следеће условне: да зајмог до Дин. 30.000 зајмограђици треба, поред ујзгачиње — итнбулације банчиног заложног права у књигама како сада стоје, да да изјаву да је банчина хипотека једнака на целој терети и да је кривично одговоран, ако неким разице ујзгачињем теретом банчина хипотека изгубила приврестени дел. Ако је у питању зајам преко 30.000.— Дин. онда је потребно поред изјаве да зајмограђици поднесе и блиско меницу за 25% већу од износа зајмог, који се одлаже у банжана и потписану од два свјетна јавника. Она меница служиће само као сигураријација.

**б) Зајмови у привредне сврхе**  
Филијала Држ у Банjoj Луци одобрава хипотекарне зајмове и у области привредне сврхе. Овај зајам одобравају се уз каматну стопу од 7% годишње и рокот исплате од 2 до 5 година, а на подлози некретности, грађевини и зграда од тврдог материјала, у градњива и парованиа.

Примљена документација треба поступити овако: грађевинци треба да састави предрачун радова овде је до требно моћи приложити и споразум о одобрење месног народног одбора да се зајмограђици може одобрити зајам у привредне сврхе.

**в) Зајмови Народним одборима**  
Банжа одобрава хипотекарне зајмове и градским, среским и окружним народним одборима на подлози њихових привеза и прихода уз 7% камату и рокот исплате до 20 година, али под условом да зајмограђици Министарство Јунацији Народне владе Босне и Херцеговине.

Сава остала детаљна обавештења по свим наведеним востима хипотекарних зајмова могу се добити у кампеларији Филијале Државне хипотекарне банке у Банjoj Луци 27 децембра 1945 год. у Банjoj Луци

### ЖЕЛЈЕЗНИЧКИ САОБРАЌАЈ:

**Возови на прузи Окућани — Београд:**  

креће	стиже	
Путњици	11,14	22,35
Путњици	19,40	5,59
Путњици	2,42	14,20
Брај	0,43	8,00

**Возови на прузи Окућани — Загреб:**  

креће	стиже	
Путњици	8,25	13,00
Путњици	16,40	22,05
Путњици	1,07	6,00

На прузи Банја Лука — Загреб преко Синега путем се са прелазима код Костанце (4 км) и Сврње.

Банја Лука — Бос. Нова; Пољак 5,30, стиже у Приједор у 8,30, у Бос. Нови око 10 сати гдје има везу за Бићач у који стиже око 15,30, из Бос. Новог креће у 4 сата, стиже у Приједор у 5 сати, а у Банју Луту 8,03. из Вољина вуз креће (након пријезда у Загреб) у 14 сати, у Бос. Нову је у 15 сати и Приједор у 16,30, у Банjoj Луци у 19,30 сати. Приједор креће вуз према Дрвару у 6 сати, затим локално из Приједора у Сонски мост у 15,25 сати.

### AUTOBUSKI САОБРАЌАЈ

**Банја Лука — Окућани:**  
 1.) Из Банје Луке аутобус креће у 7 сати и стиже у Бос. Градшћу око 9 сати (већи аутобус иде сармо до Градшће, у Окућани се стиже око 9,30 сати, К. артеве до Пољера, 10 сати). Карте се ваде у билетарији ДАСП-а од 14 до 17 сати.

2.) Други аутобус креће из Банје Луке у 13 сати и долази у Бос. Градшћу у 15 сати, а у Окућани стиже око 16 сати. Карте се ваде од 8 до 12 сати. Први аутобус креће из Окућани у 9,30 и стиже у Банју Луту око 12 сати. Други аутобус, ползи из Окућани у 15 сати, у Бос. Градшћу је у 15,30, у Банjoj Луци је у 17,30 сати.

На истој линији саобраћају и камиони. Ползак из Банје Луке између 7 и 10 сати, из Окућани се враћају два подне.

**Сјене возних карата**  
 Банја Лука — Бос. Градшћа 75 Дин. Бос. Градшћа — Окућани 23 Дин. Банја Лука — Окућани 98 Дин. (1 км наплаћује се аутобусом Дин. 1,50, а камионом Дин. 1.—).

На линији Банја Лука — Дервента аутобус креће у 6 сати, стиже у Приједор око 8,50 сати, а у Дрвернту око 10 сати. Први аутобус иде један сат из Банје Луке, а други сат из Приједора ван одласка камиона. Сјене до Дервенте Дин. 135 (камион 90.), до Приједора Дин. 83 (камион Дин. 55.—).

На линији Банја Лука — Котор Варош камион креће у 15 сати. Карте се ваде у билетарији. Сјене карте се дају, из Котор Вароша се враћа у 8 сати. Аутобус из Дервенте враћа се у 12 сати.

**ДЕЖУРНА АПОТЕКА:** од 29. XII до 6. I. 1946. г., апотека Станишић, Срески одбор НР-а Банја Лука 2.180

### DO SADA PRIMLJENI PRILOZI ZA NAŠU STAMPU

Редакција нашег листа примила је доbrovolно сакупљених прилога за Фонд за нашу штампу од следећих:

Окућано одиелене ОЗН-е 2.100.— Дин.; Творница дубана 420.— Дин.; Дин.; Мјесни одбор АФЗ-а, Буџак 300.— Дин.; Срески одбор НР-а Бос. Градшћа 2.240.— Дин.; Срески одбор НР-а Пискавица 812.— Дин. Свега 8.252.— Динара.

Из Кључа нам изјављују да је у кампелани за прикупљање доброволних прилога у клубуком срезу највећи успех показало Мјесно узардје Врпље, које је укупно за нашу штампу Дин. 995.—.

### ПАЖЊА СВИМ ДРЖАВИНИ, САМОУПРАВЊИНИ И ПРИВАТНИМ ПРЕДУЗЕТИМА, УРЕДИМА, УСТАНОВАМА И СВИМ ОБЈЕКТИМА ОКРУГА БАЊЕ ЛУКЕ

Полудневни Јавне берае у Банjoj Луци доћи статистику леза од ове Берае рада, да би она подјучицимо могла извршити постављене јој задатке, као и расподелу радне силе.

Скелне се паљоа наслову, да за сва упријављена мјеста траже одговарајуће раднице и наменителна од ове Берае рада, да би она подјучицимо могла извршити постављене јој задатке, као и расподелу радне силе.

### ОБАВИЈЕСТ

Отајаче за унтрашње послове Градскег Народнег одбора преселио је из зградје Градског Народнег одбора у зградју бивше полиције у Сансковој улици. Обавештавају се јединицаи и државне установе које врше пословање у овим објектима, да не долазе више у зградју Градског Народнег одбора, већ у зградју бивше полиције гдје се сада налази њих објект.

### ФОРМИРАЊЕ ПОДЈУЖНИКНЕ САЗЕВА СЛУЖБЕНИКА СОЦИЈАЛНО ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА У САНСКОМ МОСТУ

Отајаче је формирана подружница Сазева Службеника социјално здравствених установа, чије је чланство запослено у социјалном и здравственом одјелу С. Н. О. у јединици деоу и у болници. Пошто су детаљно узпознати са радом социјалног прешко је на избор узпаве, у коју су ушли: Милева Харамбалић, Маљин Дрвчић, Драга Дрвчић, Хусејина Фидолић, Алфа Марјановић, Др. Васо Самаринић, Хусеј Чинићевић и Марко Новковић.

### МАЛИ ОГЛАСИ

- Изгубљени задржачи књижицу и банску карту број 2733, проглашавам неважећом. **Пасић Фагма, Сенојна 2**
- Изгубљени личну карту број 1546 и потврду Управе народних добара, проглашавам неважећом. **Дебо Авдо, Алуновица 3**
- Изгубљени задржачи банску карту број 3348, проглашавам неважећом. **Абековић Марија, Савојска 33**
- Изгубљени банску карту захуде број 2194, проглашавам неважећом. **Пановић Душан, Гумдићева 21**
- Изгубљени задржачи књижицу број 3362, проглашавам неважећом. **Думић Рефик, Букића 6**
- Изгубљени кућну кнсту те задржачи књижицу број 745, проглашавам неважећом. **Јабић Хамдића, Новоселија 39**
- Изгубљени личну карту проглашавам неважећом. **Наско Амаротијевић, Мулабалића 16**
- Изгубљени задржачи књижицу број 4216, проглашавам неважећом. **Рамић Касим, Горњи Сехер**
- Изгубљено инваљидско уверење, јојну књижицу проглашавам неважећом. **Никић Раде, уоравник обшћког дома**

**ДРЖАВНА ХИПОТЕКАРНА БАНКА ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ**  
 Основана год. 1862  
**ЦЕНТРАЛА У БЕОГРАДУ**  
**ГЛАВНЕ ФИЛИЈАЛЕ У:** Београду, Загребу, Љубљани, Сарајеву, Скопљу, Цетинју и Новом Саду.  
**ФИЛИЈАЛЕ:** у Нишу, Крагујевцу, Валуеву, Пачеву, Петрограду, Осјеку, Банjoj Луци, Сланују и Кос. Мирговци.  
**ГЛАВНИ ПОСЛОВИ БАНКЕ:**  
 Прикупља дугорочна средства у земљи; фондове, административне и судске депозите и изнужне капиталне, готовину пословних џезева и осигуравајућих друштва и усљива за социјално осигурање.  
**ИЗДАЈЕ ЗАЛОЖНИКНЕ И ОБВЕЗНИКНЕ.**  
**ПРИМА УЛОГЕ НА ШТЕДЉУ И НА ТЕКУЋИ РАЧУН.**  
 Као централа установа за дугорочни инвестициони кредит одобрава зајмове на подлози некретности у грађевинске и за вајне привредне сврхе.  
 зајмове на подлози буџетом загарантованих анuitета држави, федералним и осталим административно-територијалним јединицама (мјесним, среским и окружним одборима) и њиховим установама.  
 дугорочне зајмове за потребе индустрије, рударства, поморског и рибарског привредног сектора.  
 одобрава допунске краткорочне зајмове коришћенима дугорочних зајмова.  
 Обавља све остале врсте банкарских послова.  
**ЗА СВЕ БАНЧИНЕ ОБАВЕЗЕ ЈАМЧИ ДРЖАВА.**

**ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ У НАРОДНОМ ПОЗРИШТУ**  
 Наши глумци приређују сечаји дочек Нове године у свом простору ризина Народнег позришта.  
 Обилан програм од 20 хумористичких таква испуниће је пјесмом, игром, музиком и кечевича.  
 Богати бифе, шаљива пошта, затвор итд.  
 Вероватно да на крају може бити и неки изнадбојни дојак.  
 Улазице: ложе 6 мјеста за ситан по Дин. 60, сержа — партер Дин. 50. Сава остала мјеста по Дин. 40. Подизање улазница на багајнику од данас. Резервациони мјеста нема. Свираћ хез оркестар «Винас». Плес до зоре.

**ОГЛАС**  
 Трљим једну врсу силу за кампеларију. Јавити се Југотелероу скардинате, Главни трг 4.